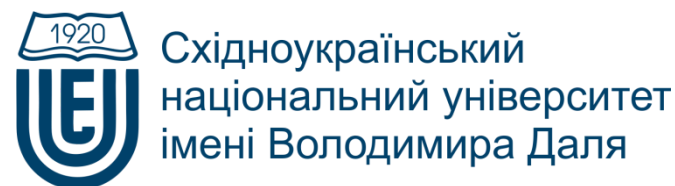

Загальна педагогіка та історія
педагогіки

Ступінь вищої освіти:	магістр	Кількість кредитів ЄКТС:	3
Спеціальність:	014.021 Середня освіта. Англійська мова і зарубіжна література	Мови викладання:	українська
Рік підготовки:	1	Вид семестрового контролю	залік
Семестр викладання:	1 (осінній)		
Автор курсу та лектор:	к. пед.н., доц. Кузьменко Оксана Григорівна, olek18@snu.edu.ua, тел.: +38 (095) 3097295		
Анотація навчального курсу			
Цілі вивчення курсу	<p>ознайомлення майбутніх спеціалістів знаннями теоретичних основ сучасної педагогічної науки й уміннями, що необхідні для оптимальної організації спілкування в колективі, ефективної організації навчання та виховання в умовах становлення національної системи освіти в Україні, самовиховання та самовдосконалення особистості..</p> <p>В основу викладання дисципліни покладено аксіологічний, антропологічний, культурологічний, синергетичний, особистісно-діяльнісний, компетентнісний, феноменологічний, герменевтичний, акмеологічний підходи, які передбачають розгляд педагогічних проблем у контексті соціокультурної ситуації, погляд на освіту й виховання як на складники культури нації, людства. Програма складена з урахуванням принципів культуровідповідності, єдності загальних та національних цінностей, особистісно орієнтованої освіти.</p>		
Результати навчання	<p>Знати: структуру педагогіки як науки, основні педагогічні категорії, методи педагогічних досліджень, основні положення теорії виховання та дидактики, тенденції розвитку сучасної національної системи освіти.</p> <p>Вміти: працювати з навчальною та науковою літературою з педагогіки, орієнтуватися в колі проблем сучасної педагогічної теорії, аналізувати реалізацію основних закономірностей і принципів навчання та виховання в реальній педагогічній практиці, обирати відповідно до педагогічної ситуації необхідні методи навчання та виховання, аналізувати ефективність їх застосування.</p>		
Передумови до початку вивчення	Базові знання та уявлення із загальних основ педагогіки та історії педагогіки, вікової психології, філософії, культурології.		

<p>Мета курсу (набуті компетентності)</p>	<p>Внаслідок вивчення даного навчального курсу здобувач вищої освіти набуває наступних компетентностей:</p> <p>ЗК 5. Здатність до пошуку, оброблення, аналізу та критичного оцінювання інформації з різних вітчизняних та іншомовних джерел.</p> <p>ЗК 6. Здатність усвідомлено визначати цілі особистісного і професійного розвитку, застосовувати навички самоменеджменту, працювати індивідуально та в команді.</p> <p>ЗК 7. Здатність застосовувати набуті професійні знання і вміння в реаліях освітнього процесу.</p> <p>ЗК 8. Здатність діяти соціально відповідально і свідомо на засадах поваги, добра і свобод особистості, мотивувати людей для досягнення спільної мети, усвідомлювати цінності громадянського суспільства.</p> <p>ЗК 9. Здатність виявляти толерантність, формувати духовні цінності на засадах поваги до національної ідентичності й культурного розмаїття.</p> <p>ЗК 11. Здатність до прийняття ефективних рішень, уміння спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня у фаховій педагогічній діяльності та відповідального ставлення до професійних обов'язків.</p> <p>ЗК 12. Вільне володіння державною мовою.</p> <p>ЗК 14. Дотримання етичних принципів та загальноприйнятих моральних норм.</p> <p>ФК 2. Здатність моделювати зміст навчання відповідно до обов'язкових результатів навчання здобувачів освіти з урахуванням їхніх індивідуальних особливостей і потреб, реалізовувати сучасні підходи до організації та здійснення освітнього процесу з урахуванням актуальних психолого-педагогічних тенденцій.</p> <p>ФК 3. Здатність здійснювати індивідуальний супровід здобувача освіти (наставництво під час навчання), формувати й розвивати ключові компетентності та уміння.</p> <p>ФК 6. Здатність критично осмислювати проблеми у навчанні і/або професійній діяльності, коригувати власну педагогічну діяльність для підвищення ефективності освітнього процесу.</p> <p>ФК 7. Здатність проводити професійно-орієнтовані наукові дослідження, аналізувати й узагальнювати результати дослідницького/творчого проекту.</p> <p>ФК 8. Здатність застосовувати науково-педагогічні теорії в освітньому процесі, інновації у фаховій діяльності, використовувати іншомовні комунікативні стратегії в освітньому середовищі та міжкультурному контексті.</p> <p>ФК 13. Здатність до навчання впродовж життя, яке є автономною і самостійною формою самоосвіти.</p> <p>ФК 14. Здатність і готовність керувати різними формами пізнавальної діяльності учнів і студентів.</p> <p>ПРН 3. Знання психолого-педагогічних особливостей роботи й етичних норм взаємодії в професійному середовищі.</p> <p>ПРН 4. Знання сучасних підходів до організації та здійснення освітнього процесу з урахуванням потреб та індивідуальних особливостей здобувачів освіти.</p> <p>ПРН 7. Уміння здійснювати, опрацьовувати й аналізувати професійно важливі знання, спираючись на сучасні інформаційно-комунікативні технології та різноманітні ресурси.</p> <p>ПРН 8. Уміння знаходити, адаптувати і модифікувати існуючі наукові підходи й методики відповідно до потреб освітнього процесу та конкретних ситуацій професійної діяльності.</p>
--	---

ПРН 9. Уміння здійснювати самоаналіз, діагностику та корекцію власної педагогічної діяльності з метою підвищення ефективності освітнього процесу.

СТРУКТУРА КУРСУ				
	Теми	Години (ЛК/ЛБ/ ПЗ)	Стислий зміст	Інструменти і завдання
1	Педагогіка як наука про розвиток, виховання та формування особистості.	2/0/2	Основні категорії педагогіки. Джерела педагогічного знання. Зв'язки педагогіки з іншими науками. Основні методи педагогічного дослідження. Взаємодія біологічного і соціокультурного в розвитку, вихованні та формуванні особистості	Участь в обговоренні; Індивідуальні завдання Тести
2	Процес виховання як соціокультурне явище. Принципи виховання. Методи виховання.	2/0/2	Сутність виховання як соціокультурного явища. Мета виховання. Етапи процесу виховання як соціокультурного явища. Закономірності та принципи виховання. Методи педагогічної організації і самоорганізації дитячого колективу. Методи повсякденного спілкування. Методи активного впливу на індивіда чи колектив.	Участь в обговоренні; Індивідуальні завдання Тести
3	Процес навчання, його закономірності та принципи.	2/0/2	Сутність процесу навчання. Гносеологічні основи процесу навчання. Структура процесу навчання. Психологічні основи навчально-пізнавальної діяльності учнів. Виховання культури самоосвіти – основа розвитку менталітету учнів.	Участь в обговоренні; Індивідуальні завдання Тести
4	Методи навчання та його організаційні форми.	2/0/2	Класифікація методів навчання. Вибір методів і засобів навчання. Фактори, що впливають на вибір методів навчання. Сутність педагогічної технології. Короткий історичний огляд розвитку організаційних форм навчання. Урок – основна форма організації навчання. Переваги і недоліки класно-урочної системи навчання у порівнянні з іншими системами. Позаурочні форми організації навчання.	Участь в обговоренні; Індивідуальні завдання Тести
5	Розвиток освіти і виховання в європейських країнах у добу Нового часу (XVI – XVIII ст.).	2/0/2	Практична і теоретична діяльність Я. А. Коменського. Формування й основні риси світогляду Я.А. Коменського. Загальнопедагогічні ідеї Я.А. Коменського. Організація навчання. Обґрунтування класно-урочної системи. Дидактичні	Участь в обговоренні; Індивідуальні завдання Тести

			погляди Я.А.Коменського. Питання виховання та шкільної дисципліни у працях Я.А.Коменського. Я.А.Коменський про вчителя та вимоги до нього. Англійська педагогіка XVII ст. Педагогічна концепція Дж.Локка Педагогічна теорія Ж.-Ж.Руссо.	
6	Життя та педагогічна діяльність К.Д. Ушинського. Педагогічна система А. С. Макаренка. Загальнолюдська сутність теорії і практики В. О. Сухомлинського.	2/0/2	Загальнопедагогічні ідеї К.Д.Ушинського. Принцип народності виховання. Дидактичні погляди К.Д.Ушинського. Проблема гармонійного розвитку і виховання особистості. Ушинський про вчителя і його підготовку. Педагогічна діяльність і теоретична спадщина А.Макаренка. Стадії розвитку колективу за вченням А.Макаренка. Проблеми морального, трудового і естетичного виховання у педагогічній спадщині А. Макаренка. Проблема сімейного виховання. Шляхи формування вчителя-вихователя та його педагогічної майстерності Педагогічна діяльність і спадщина В. Сухомлинського. Вимоги до вчителя. Взаємодія школи та родини.	Участь в обговоренні; Індивідуальні завдання Тести
	Разом	12/0/12		

ЛІТЕРАТУРНІ ТА НАВЧАЛЬНІ МАТЕРІАЛИ

Основна:

1. Аймедов К.В. Загальна педагогіка та історія педагогіки: підручник. Київ: Видавничий Дім «Слово». 2014. 352 с.
2. Андрощук І. В., Андрощук І. П. Методика виховної роботи: навч. посіб. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2014. 320 с.
3. Башкір О. І. Теорія виховання: навч.-метод посіб. Харків: ХНПУ імені Г. С. Сковороди, 2016. 96 с
4. Дидактика: теорія і практика: навч.-метод. посіб./О. С. Березюк, О. М. Власенко. Житомир: ЖДУ ім. І. Франка, 2017. 211 с.
5. Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології. Львів: Новий світ, 2000. 350 с.
6. Загальна педагогіка : навчальний посібник / О. Ф. Євсюков, С.А. Чупахін; за ред. О. Ф. Євсюкова. Харків, 2020. 150 с.
7. Задорожна-Княгницька Л. В. Загальні основи педагогіки : навч. посіб. для здоб. вищої освіти за освітнім ступенем «Бакалавр» спец. 013 «Початкова освіта» / Л. В. ЗадорожнаКнягницька, І. Б. Тимофеева. – Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2020. – 192 с.
8. Княжева І. А. Педагогіка: навчальний посібник для здобувачів освіти першого освітнього рівня (бакалавр) спеціальності 014.021 Середня освіта (Англійська мова та література). Одеса, Університет Ушинського, 2023.110 с.
9. Пащенко М. І., Красноштан І. В. Педагогіка: навч.-метод. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2019. 228 с.

Допоміжна:

1. Зайченко І.В. Освіта і педагогічна думка в Україні у ХІХ – на початку ХХ ст.: монографія. – 2-е вид., перероб. і доповн. Київ: ЦТ “Компринт”, 2013. 504 с.

1. Методичні вказівки до практичних занять та самостійної роботи з дисципліни «Основи педагогіки вищої школи» (для студентів денної форми навчання всіх спеціальностей) / Укл.: О.Г.Олексієнко. – Київ: вид-во СНУ ім. В. Даля, 2023. – 40с.
2. Методичні вказівки до практичних занять та самостійної роботи з дисципліни «Основи педагогіки вищої школи» (для студентів заочної форми навчання всіх спеціальностей) / Укл.: О.Г.Олексієнко. – Київ: вид-во СНУ ім. В. Даля, 2023. – 36с.
3. Основи педагогіки: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Г.П. Шевченко, Є.А. Зеленов та ін. – Луганськ: вид-во «НОУЛПЖ», 2010. – 195 с.

2. Кіт Г. Г. Українська народна педагогіка : курс лекцій. Вінниця : Едельвейс і К, 2008. 301с.
3. Кузь В. Г. Українська козацька педагогіка і духовність. Умань, 1995. 116 с.
4. Кузьмінський А. І. Педагогіка : підручник. Київ : Знання, 2007. 447 с.
5. Мешко О.І., Янкович О.І., Мешко Г.М. Історія зарубіжної школи і педагогіки. Тернопіль: Богдан, 1997. 81 с.
6. Мосіяшенко В.А. Українська етнопедагогіка: навч. посібник. Суми: Університетська книга, 2015. 253 с.
7. Паламарчук В. Ф. Першооснови педагогічної інноватики. Київ : Знання України, 2005. 420 с.
8. Тед Дінтерсміт, Тоні Вагнер. Мистецтво навчати. Як підготувати дитину до реального життя. Київ: Наш Формат, 2017. 312 с.
9. Філософія освіти: навчальний посібник / К.: Вид-во НПУ імені Н.П.Драгоманова, 2009. 328 с.
10. Олексієнко О.Г. Модернізація вищої світи в умовах кризових явищ / О.Г. Олексієнко, О.А. Кузнецова // «Перспективи та інновації науки (Серія «Педагогіка», Серія «Психологія», Серія «Медицина»): журнал. – м. Київ: вид-во Громадська наукова організація «Всеукраїнська асамблея докторів наук з державного управління», 2022. – № 13(18) – С.374-385.
11. Олексієнко О.Г. «Ідеальна» лекція у вищій школі / О.Г. Олексієнко, В.Л. Калашник // Вісник ЧНПУ ім.Т.Г.Шевченка. Серія: Педагогічні науки. Матеріали Вміжнародної науково-практичної конференції «Сучасні проблеми підготовки та професійного удосконалення педагога», 26-27 квітня 2018р.– Том 1.– Чернігів : вид-во „Десна Поліграф”, 2018. – Вип. 151. – С. 82-85.
12. Oleksiyenko O. Impact of Convergence of Smart-Technology as Compared to Traditional Methodological Tools on Fostering Cognitive Aspects of Leadership Competencies in the Process of Vocational Training of Students / Oksana H. Oleksiyenko, Oksana M. Martsyniak-Dorosh, Sergii V. Mishyn, Oleksander M. Buryanovaty, Borys A. Yakymchuk // Journal of Intellectual Disability - Diagnosis and Treatment, 2019. – 7(1). – P. 1-8. (Scopus).

Оцінювання курсу

За повністю виконані завдання здобувач вищої освіти може отримати визначену кількість балів:

Інструменти і завдання	Кількість балів
	Денна форма
Виконання практичних завдань	70 балів
Самостійна робота	30 балів
Разом	100
Здобувач вищої освіти має право на оскарження результатів оцінювання. Підвищити оцінку можна складанням заліку.	

Інструменти і завдання	Кількість балів
	Заочна форма
Виконання завдань семінарського заняття –	10 балів
Виконання контрольної роботи: творчих завдань тестових завдань	60 балів
Самостійна робота –	30 балів
Разом	100 балів
Здобувач вищої освіти має право на оскарження результатів оцінювання. Підвищити оцінку можна складанням заліку.	

Шкала оцінювання здобувачів вищої освіти

Шкала оцінювання	Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
	90-100	A	зараховано
	82-89	B	

студентів	74-81	C	
	64-73	D	
	60-63	E	
	35-59	FX	не зараховано з можливістю повторного складання
	0-34	F	не зараховано з обов'язковим повторним складанням дисципліни

Політика курсу

Плагіат та академічна доброчесність:	Здобувач вищої освіти може пройти певні онлайн-курси, які пов'язані з темами дисципліни, на онлайн-платформах. Дотримання академічної доброчесності за курсом «Основи педагогіки вищої школи» ґрунтується на внутрішньо-університетській системі запобігання та виявлення академічного плагіату. Запозичення при виконанні завдань мають бути оформлені відповідними посиланнями. Перевірка текстів на унікальність здійснюється однаково для всіх здобувачів засобами: за допомогою програмного забезпечення Unicheck і засобів системи MOODLE; за Internet-джерелами – за допомогою програми Antiplagiarism.net.
Завдання і заняття:	Всі завдання, передбачені програмою курсу мають бути виконані своєчасно і оцінені в спосіб, зазначений вище. Здобувачі вищої освіти денної форми навчання аудиторні заняття мають відвідувати регулярно. Пропущені заняття (з різних причин) мають бути відпрацьовані з отриманням відповідної оцінки не пізніше останнього тижня поточного семестру. В разі поважної причини (хвороба, академічна мобільність, тощо) терміни можуть бути збільшені за письмовим дозволом декана.
Поведінка в аудиторії:	Курс передбачає індивідуальну та групову роботу. На аудиторні заняття здобувачі вищої освіти мають з'являтися вчасно відповідно до діючого розкладу занять, яке міститься на сайті університету. Під час занять усі його учасники мають дотримуватися вимог техніки безпеки.